

SANCTUS

Dodatek
o Bł. Zofii Czeskiej

Błogosławiona Matko Zofio,
Perło wybrana przez Boga,
Wierna córo Kościoła,
Wzorze bezgranicznej miłości,
Gorliwa apostołko w Arcybractwie Miłosierdzia,
Posłuszna woli Bożej,
Przykładzie życia stanu wdowiego,
Młodość swoją Bogu ofiarująca,
Wielka czcicielko Maryi ofiarowanej w świątyni,
Dająca innym dobro i radość,
Bezgranicznie ufająca w Boże Miłosierdzie,
Miłosierna w niesieniu pomocy potrzebującym,
Cierpliwa w szukaniu woli Bożej,
Wierna miłośnico krzyża,
Pobożna służebnico Pańska,
Wierna głosowi własnego sumienia,
Zjednoczona z Bogiem na modlitwie,
Mistrzyni życia wewnętrznego,
Założycielko zgromadzenia sióstr Prezentek,
Fundatorko Domu Panieńskiego,
Dobra wychowawczyni dzieci i młodzieży,
Zatroskana opiekunko sierot,
Wrażliwa na drugiego człowieka,
Współczująca biednym i potrzebującym,
W życiu chętnie przychodząca z pomocą,
Czcicielko Świętego Stanisława, męczennika,
W Bractwie Świętego Ducha umocnienia szukająca,
W Bractwie Świętej Zofii o dobrą śmierć prosząca,
Troszcząca się o dobra duchowe dla innych,
Wytrwała w dobrych postanowieniach,
Gorliwa w wypełnianiu powołania Bożego,
Szlachetne naczynie wypełnione miłością Boga i ludzi,
Przez zasługi Błogosławionej Matki Zofii
– prosimy Cię Panie

O wytrwanie w wierze, nadziei i miłości,
O posłuszeństwo natchnieniom Ducha Świętego,
O roztropność w podejmowaniu życiowych decyzji,
O właściwe wykorzystanie Bożych talentów,
O wrażliwość na potrzeby bliźniego,
O pocieszenie w chwilach osamotnienia,
O wierność w miłości do Boga i ludzi,
O liczne i święte powołania do służby w Kościele,
O wysłuchanie prośb naszych,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – przepuść nam, Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – wysłuchaj nas, Panie.

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata – zmiłuj się nad nami.

C: Módl się za nami, błogosławiona Matko Zofio.

W: Abyśmy życiem i słowem głosili światu Chrystusa Zmartwychwstałego.

Módlmy się: Najjaskawszy Boże, przyjmij nasze dziękczynienie za dar apostołskiego życia i posłannictwa Matki Zofii, prosimy Cię jej wstawiennictwem abyś nam pomógł wzrastać w miłości do Ciebie i odważnie głosić miłość Chrystusa we współczesnym świecie. Który żyje i króluje przez wszystkie wieki wieków. Amen.

Błogosławiona Matka Zofia z Maciejowskich Czeska urodziła się w Polsce w roku 1584. Była córką Mateusza Maciejowskiego i Katarzyny z domu Lubowieckiej. Jej rodzice należeli do średnio zamożnej szlachty małopolskiej zamieszkującej ziemię krakowską i sandomierską. Mieli liczne potomstwo: pięciu synów i cztery córki. Zofia była trzecim w kolejności dzieckiem. Zgodnie z ówczesnym zwyczajem w młodym wieku, mając 16 lat, wyszła za mąż za Jana Czeskiego i przyjęła nazwisko męża. Małżeństwo to trwało zaledwie 6 lat. W 22 roku życia owdowiała. Potomstwa nie miała. Pomimo młodego wieku, urody, zamożności i starań o jej rękę nie wyszła po raz drugi za mąż. Dalsze swe życie poświęciła pełnieniu dzieł miłosierdzia, zwłaszcza osieroconym i pochodzącym z ubogich rodzin dziewczętom. Kierując się nadprzyrodzoną intencją - miłością Boga i troską o zbawienie dusz ludzkich, z własnych funduszy zorganizowała dla nich w latach 1621-1627 w swoich domach przy ulicy

Szpitalnej 18 w Krakowie instytut wychowawczy pod nazwą "Dom Panieński Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny" zwany także "Domem Sierocym". Była to pierwsza w Polsce formalnie zorganizowana szkoła żeńska. W tym czasie nie było szkół dla dziewcząt. Ich wychowaniem zajmowały się ich własne matki. Panny z bogatszych rodzin mogły mieć prywatnego nauczyciela lub też były oddawane na dwory albo do klasztorów. Natomiast dziewczęta pochodzące z uboższych rodzin i sieroty takich możliwości nie miały.

Czasy w jakich przyszło żyć Zofii Czeskiej były trudne, naznaczone wielorakim cierpieniem z powodu dużej śmiertelności ludzi, często nawiedzających kraj klęsk nieurodzaju, powodzi, głodu, chorób i wojen. Pozostawały osierocone dzieci, w wielu przypadkach bez opieki i środków do życia, zdane na łaskę krewnych, a w skrajnych przypadkach zmuszone do podjęcia żebraczego a nawet niemoralnego życia. Zofia Czeska chcąc zapobiec

tym zagrożeniom, a w konsekwencji ludzkiemu cierpieniu, poświęciła resztę swego życia oraz wszystkie posiadane dobra materialne biednym i osieroconym dzieciom. Starła się im dać od najmłodszych lat jak najlepsze wychowanie i wykształcenie oraz przygotowanie do dorosłego życia by w ten sposób zapewnić im godną i szczęśliwą przyszłość zarówno w życiu doczesnym jak i wiecznym. W swoim postępowaniu odznaczała się dobrą, macierzyńską troską o ratowanie zagrożonego dziecka. Do końca swego życia oddawała się posłudze wychowawczej i nauczycielskiej, pełniąc w założonym przez siebie Instytucie obowiązki przełożonej, wychowawczynie i nauczycielki. Z wytrwałością i męstwem zabiegała o jego prawne i materialne zabezpieczenie: 31 maja 1627 roku biskup krakowski Marcin Szyszkowski wydał dekret zatwierdzający Instytutu; 24 V 1633 roku erekcją tę potwierdził w imieniu Stolicy Apostolskiej nuncjusz Honorat Visconti a 30 VI 1633 roku król polski Władysław IV Waza.

Był to Instytut religijny zorganizowany na wzór zakonny ale zakonem w dosłownym znaczeniu nie był. Jego protektorem był każdorazowo biskup krakowski, opiekę duchową sprawowali Ojcowie Jezuiti z pobliskiego kościoła św. Barbary w Krakowie.

Pragnąc zapewnić trwałość swemu dziełu podjęła starania o nadanie temu instytutowi charakteru formalnego zgromadzenia zakonnego, którego głównym zadaniem miało być nauczanie i wychowanie dziewcząt. W czasach w jakich żyła była to rzecz prawie nowa, gdyż zgromadzenia zakonne o charakterze czynnym tzn. o ślubach prostych i bez ścisłej klauzury papieskiej zaczęły dopiero powstawać w Kościele. Bóg odwołał ją do wieczności w trakcie organizacji Zgromadzenia. Zmarła w opinii świętości 1 IV 1650 roku. Została pochowana w parafialnej świątyni - w Kościele Mariackim w Krakowie.

Zgromadzenie zakonne Panien Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny (PP. Prezentek) ostatecznie ukształtowało się po śmierci bł. Zofii. Jego ustawy zatwierdził 13 I 1660 roku biskup krakowski Andrzej Trzebicki. Ustawy Zgromadzenia zostały opracowane na podstawie Konstytucji prowadzącego podobną działalność wychowawczą Konserwatorium św. Eufemii w Rzymie. Przedmowa Matki Zofii Czeskiej do tych ustaw jest jej duchowym testamentem, świadectwem żywej wiary i szczególnej miłości Boga. W niej w sposób jednoznaczny określiła cel i intencję swego działania. Wyraźnie zaakcentowała poczęcie otrzymanego od Boga wezwania, by podjąć dzieło wychowania dziewcząt i to jako wyraz wdzięczności wobec Boga za Jego dobroć i miłość. Wyrzuciła to obrazowo: Pan Bóg nic od nas nie potrzebuje, ale potrzebuje nas w tych najmniejszych, z którymi się uosabia. Była przekonana, że służy dziewczętom w tym co najważniejsze, w ich drodze do zbawienia i świętości, zgodnie z Bożym zamiarem (Bp St. Smoleński). Jej pragnieniem było, by wszystko co posiadała oddać Bogu, ale jak stwierdziła - "Bóg jako Pan wszystkich rzeczy żadnej darowizny naszej nie potrzebując, przyjąłom to swoim, sługom i sierotom i dzieciom oddawać każe, i co się im daje, jakby się Jemu samemu dawało przyjmuje", dlatego poświęciła swoje życie najbardziej potrzebującym: "Między tymi obrałam sobie najmniejsze dzieci i sieroty, to jest ubogie i opatrzenia nie mające panienki, aby z tej najmniejszej części, przy której mnie Bóg z łaski i miłosierdzia swego zostawił, miały wychowanie dobre (...)"

Swę życie duchowe bł. Matka Zofia Czeska oparła na kulcie Eucharystii oraz na nabożeństwie do Matki Bożej, której była wielką czcicielką. Maryję w tajemnicy Ofiarowania w świątyni wybrała za Patronkę swego dzieła oraz wzór całkowitego oddania siebie Bogu. Od tej tajemnicy, która w języku łacińskim wyraża słowo "praesentatio" pochodzi nazwa założonej przez Sługę Bożą wspólnoty zakonnej - Zgromadzenia Panien Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny, czyli sióstr prezentek (liturgiczne wspomnienie 21 XI). Tajemnica ofiarowania Maryi kryje w sobie bardzo głębokie treści, jest tajemnicą oddania się Bogu. Według tradycji Kościoła Maryja jako małe dziecko została zaprowadzona przez swoich rodziców do świątyni Jerozolimskiej i tam przedstawiona, ofiarowana Bogu. Maryja przyniosła Bogu siebie w darze. My również żyjemy po to, ażeby być dla Boga darem, bo i Bóg się nam daje. Jest to fundament, istota każdego powołania, istota życia chrześcijańskiego. To oddanie zapoczątkowuje się na chrzcie świętym, a dopełnieniem jest konsekracja zakonna.

Ażeby coraz bardziej oddawać siebie Panu Bogu musimy koniecznie wszystko to czym żyjemy, co czynimy, co myślimy, co czujemy, wszystkie nasze słabości, po prostu wszystko to kim jesteśmy wciąż Jemu przedstawiać. Jeżeli taka będzie metoda naszego życia wewnętrznego, to na tej drodze będziemy się stawać coraz bardziej darem, będziemy oddawać Panu Bogu siebie. Tego nas uczy Matka Najświętsza w tajemnicy ofiarowania, to było metodą Jej życia wewnętrznego, drogą do Boga, to jest główna, przewodnia idea życia zakonnego Zgromadzenia Sióstr Prezentek założonego przez Matkę Zofię Czeską.

Duchowość sióstr prezentek to stałe przeżywanie tajemnicy "prezentacji Maryi", która wyraża się w nieustannym odpowiadaniu miłością na odwieczną Miłość Boga. Powołaniem sióstr prezentek jest nie tylko nieustanne trwanie w Bożej obecności na modlitwie, w pracy i cierpieniu ale także pomaganie ludziom młodym w przeżywaniu swojej własnej tajemnicy "prezentacji" czyli w stawaniu wobec Boga Żywego który jest Miłością i w ukształtowaniu z tej świadomości życia jako odpowiedzi na tę Miłość. Tak duchowość sióstr prezentek scharakteryzował Kardynał Karol Wojtyła, obecny Ojciec Święty Jan Paweł II, w latach swego pasterzowania na stolicy św. Stanisława w Krakowie w listach i homiliach kierowanych do zgromadzenia z racji patronalnego święta. Tę tajemnicę "prezentacji Maryi" wybrała Matka Zofia Czeska jako wzór do naśladowania dla siebie, dla swych wychowanek i duchowych córek założonego zgromadzenia.

Blagosławiona Matka Zofia Czeska zarówno za życia jak i po śmierci cieszyła się opinią świętości. Pamięć o niej, o jej wielkiej miłości do Boga i wrażliwości na niedolę drugiego człowieka przetrwała do dziś. Dnia 1 IV 1995 roku Jego Eminencja Kardynał Franciszek Macharski Metropolita Krakowski otworzył w Krakowie kanoniczne dochodzenie w sprawie heroicznego cnót i opinii świętości Matki Zofii. 20 XI 1997 roku zostało zamknięte diecezjalne dochodzenie i akta procesowe zostały przekazane Stolicy Apostolskiej. Doczesne szczątki Zofii Czeskiej znajdują się aktualnie w bocznej kaplicy przy kościele św. Jana (sióstr prezentek) w Krakowie.

Zgromadzenie Panien Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny kontynuuje do dziś zapoczątkowaną przez bł. Zofię działalność dydaktyczno-wychowawczą w Polsce, prowadząc szkoły, internaty, przedszkola, podejmując wszelkiego rodzaju prace wśród dzieci i młodzieży. Jego Dom Generalny znajduje się w Krakowie przy ul. św. Jana 7, w którym mieści się także liceum ogólnokształcące i gimnazjum dla dziewcząt. W Domu bł. Zofii przy ul. Szpitalnej 18 w Krakowie prowadzony jest internat dla dziewcząt. W duchu charyzmatu swej Założycielki Zgromadzenie podjęło także pracę wśród dzieci i młodzieży na Ukrainie (Rohatyn, Lipówka, Halicz, Chodorów, Nowosiółki, Bukaczowce, Bursztyn, Staszowa Wola, Podolle).

Mulierem fortem quis inveniet? Niewiastą mężną któż znajdzie? - pyta Pismo Święte. Blagosławiona Zofia Czeska była nie tylko "fortis" ale i "valde prudens" - bardzo rozumna. Postawiła sobie szczytny cel i mężnie go wykonała, łącząc z tym głęboką wiarę oraz miłość Boga i bliźniego. Bóg dał nam łaskę uznania przez Kościół święty heroicznego jej cnót i świętości życia, została wyniesiona do chwały ołtarzy 9 czerwca 2013 roku.

/Tekst opracowała s. M. Renata Gąsior/

Litania do Blagosławionej Matki Zofii Czeskiej

Kyrie elejson, Chryste elejson, Kyrie elejson.

Chryste usłysz nas, Chryste wysłuchaj nas.

Ojciec z nieba Boże – zmiłuj się nad nami.

Synu Odkupicielu świata Boże – zmiłuj się nad nami.

Duchu Święty Boże – zmiłuj się nad nami.

Święta Trójco, Jedyny Boże – zmiłuj się nad nami.

Święta Maryjo Matko Boża od Wykupu Niewolników – módl się za nami